

Vergaderjaar 2024–2025

36 640 (R2201)

Wijziging van de Rijkswet consulaire bescherming EU-burgers voor de vaststelling en afgifte van een Europees noodreisdocument

Nr. 5

VERSLAG

Vastgesteld 29 november 2024

De vaste commissie van Buitenlandse Zaken, belast met het voorbereidend onderzoek van dit wetsvoorstel, heeft de eer als volgt verslag uit te brengen van haar bevindingen.

Onder het voorbehoud dat de regering op de gestelde vragen en de gemaakte opmerkingen afdoende zal hebben geantwoord, acht de commissie de openbare behandeling van dit wetsvoorstel voldoende voorbereid.

De voorzitter van de commissie,
Klaver

Adjunct-griffier van de commissie,
Dekker

Inhoudsopgave

	blz.
A. Algemeen	2
1. Inleiding	2
2. Hoofdpijnen van dit voorstel	3
2.1 Algemeen	3
2.2 EU-noodreisdocumentrichtlijn	3
2.2.1 Situaties waarin een EU-noodreisdocument wordt afgegeven	3
2.2.2 De aanvraagprocedure voor een EU-noodreisdocument	3
2.2.3 Facultatieve afgifte van EU-noodreisdocumenten	3
2.2.3.1 Familieleden van niet-vertegenwoordigde EU-burgers	4
2.2.3.2 Andere categorieën	4
2.3 Toepassingsbereik Rijkswetgeving	4
Aruba, Curaçao en Sint-Maarten, Bonaire, Sint Eustatius en Saba	4
3. Verhouding tot hoger recht en nationale regelgeving	4
3.1 EU-recht	4
3.2 Nationale regelgeving	4
4. Gevolgen (m.u.v. financiële gevolgen)	4
5. Uitvoering	4
6. Financiële gevolgen	4
7. Advies en consultatie	4
8. Overgangsrecht en inwerkingtreding	4
B. Artikelsgewijze deel	4
Artikel I, Wijzigingsonderdeel A	4
Artikel I, wijzigingsonderdeel B	4
Artikel I, wijzigingsonderdeel C	4
Artikel I, wijzigingsonderdeel D	4
Artikel 5a	4
Artikel 5b	4
Artikel 5c	5
Artikel 5d	5
Artikel 5e	5
Artikel 5f, Eerste lid	5
Artikel 5f, Tweede lid	5
Artikel 5f, Derde lid	5
Artikel I, wijzigingsonderdeel E	5
Artikel II	5

A. Algemeen deel

1. Inleiding

De leden van de VVD-fractie hebben kennisgenomen van de wijziging van de Rijkswet consulaire bescherming EU-burgers voor de vaststelling en afgifte van een Europees noodreisdocument. Naar aanleiding hiervan hebben zij enkele vragen en opmerkingen.

De leden van de NSC-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van de wijziging van de Rijkswet consulaire bescherming EU-burgers voor de vaststelling en afgifte van een Europees noodreisdocument. Deze leden hebben verder geen vragen over de wetswijziging.

De leden van de D66-fractie hebben met interesse kennisgenomen van het wetsvoorstel en hebben een enkele vraag.

De leden van de SGP-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van het aanhangige wetsvoorstel en danken de regering voor het toezenden daarvan. De voornoemde leden hebben nog enige vragen en opmerkingen.

De leden van de SGP-fractie vragen naar de reden waarom de richtlijn nu en nu pas geïmplementeerd wordt? Dit is op tijd voor de deadline van inwerkingtreding, maar het heeft even geduurd sinds het aannemen van de richtlijn. Kan de regering dit kort toelichten?

De leden van de SGP-fractie vragen hoe bij het toezenden van de aanhangige stukken rekening is gehouden met de motie van het lid Van der Lee (Kamerstuk 34 808, nr. 11)? Kan de regering nog toelichten waar de opties voor de lidstaten zijn om keuzes te maken in de implementatie?

2. Hoofdpijnen van dit voorstel

2.1 Algemeen

2.2 EU-noodreisdocumentrichtlijn

2.2.1 Situaties waarin een EU-noodreisdocument wordt afgegeven

Bestaat er een plicht tot aangifte van de situatie van verlies, diefstal of vernietiging van een paspoort in Nederland en in de andere EU-lidstaten, zo vragen de leden van de SGP-fractie? Zo ja, wordt dit meegenomen in de procedure voor het afgeven van het EU-noodreisdocument?

2.2.2 De aanvraagprocedure voor een EU-noodreisdocument

De leden van de VVD-fractie benadrukken dat een goede coördinatie tussen EU-lidstaten cruciaal is voor het tijdig en correct controleren van de identiteit van aanvragers. Deze leden vragen de regering hoe deze coördinatie tussen lidstaten wordt gegarandeerd en welke maatregelen worden genomen om fouten in het proces te voorkomen. Zij vragen ook hoelang de regering verwacht dat de procedure gemiddeld duurt. Kan dit over het algemeen sneller dan de maximale zeven dagen?

De leden van de VVD-fractie zijn ook benieuwd naar de capaciteit en betrouwbaarheid van andere EU-ambassades in derde landen bij de afgifte van noodreisdocumenten. Zij vragen de regering of er ambassades zijn van andere EU-landen die mogelijk kwetsbaar zijn voor externe druk bij het verstrekken van deze documenten. Indien hier mogelijk sprake van is, welke maatregelen worden getroffen om dergelijke risico's te mitigeren? Tot slot vragen deze leden zich af of er andere risico's bestaan bij EU-ambassades in derde landen, zoals een gebrek aan personeel of middelen, die zouden kunnen leiden tot problemen bij het verstrekken van noodreisdocumenten?

De leden van de SGP-fractie waarderen de beperkte geldigheid van het EU-noodreisdocument in tijdelijke en geografische zin en vragen de regering in wat voor gevallen dat kan zijn bij reizen richting een andere lidstaat dan waar de houder van dit document verblijft. Deelt de regering de mening dat het in de rede ligt om bij verlies, diefstal of vernietiging van een paspoort onverwijld naar huis terug te keren en bij de eigen nationale autoriteiten een regulier reisdocument aan te vragen?

2.2.3 Facultatieve afgifte van EU-noodreisdocumenten

De leden van de SGP-fractie zien de facultatieve afgifte van EU-noodreisdocumenten in artikel 7, lid 1 van de richtlijn en hebben een verdere vraag over sub d. De voornoemde leden vragen de regering hoe dit zich verhoudt tot een noodreisdocument aanvragen van het eigen land van herkomst. Is dit voor de niet EU-burgers die een EU-burger vergezellen een keuze tussen beiden of een EU-noodreisdocument indien ze niet eerst tijdig een noodreisdocument van eigen nationaliteit kunnen aanvragen?

De leden van de SGP-fractie begrijpen het vereend houden van familieleden voor een reis en vragen de regering slechts ter verheldering hoe breed de definitie van familieleden is. Is dit het kerngezin of breder?

2.2.3.1 Familieleden van niet-vertegenwoordigde EU-burgers

De leden van de VVD-fractie hechten groot belang aan het voorkomen van misbruik van noodreisdocumenten. De leden hebben geconstateerd dat de regeling ook kan gelden voor bepaalde familieleden zonder EU-nationaliteit. Hierom vragen deze leden welke stappen worden genomen om te voorkomen dat niet-EU-burgers zich ten onrechte voordoen als familieleden van EU-burgers om toegang tot de EU te verkrijgen. Hoe wordt strak toegezien op het vertrek van niet-EU-burgers na gebruik van het noodreisdocument en op de teruggave van deze documenten?

2.2.3.2 Andere categorieën

De leden van de D66-fractie staan positief tegenover het voornemen van de regering om nader onderzoek te doen naar het volledig vervangen van het nationale noodreisdocument door het EU-noodreisdocument. Deze leden vragen de regering of zij in dit onderzoek de vraag wil meenemen of andere lidstaten zich bij dit initiatief zouden willen aansluiten met als doel uiteindelijk alle nationale noodreisdocumenten te vervangen voor één uniform EU-noodreisdocument.

2.3 Toepassingsbereik Rijkswetgeving

Aruba, Curaçao en Sint-Maarten, Bonaire, Sint-Eustatius en Saba

3. Verhouding tot hoger recht en nationale regelgeving

3.1 EU-recht

3.2 Nationale regelgeving

4. Gevolgen (m.u.v. financiële gevolgen)

5. Uitvoering

6. Financiële gevolgen

7. Advies en consultatie

8. Overgangsrecht en inwerkingtreding

B. ARTIKELSGEWIJZE DEEL

Artikel I, Wijzigingsonderdeel A

Artikel I, wijzigingsonderdeel B

Artikel I, wijzigingsonderdeel C

Artikel I, wijzigingsonderdeel D

Artikel 5a

Artikel 5b

De leden van de SGP-fractie vragen bij artikel 5b, lid 1a wat de rol van een ambassade in het buurland is die mede geaccrediteerd is voor een land. Is een geaccrediteerde ambassade in een buurland vaak in staat tot het verlenen van noodreisdocumenten? En hoe verhoudt zich dat tot het

opteren voor een noodreisdocument van een ambassade van een andere lidstaat?

Artikel 5c

Artikel 5d

Artikel 5e

Artikel 5f, Eerste lid

Artikel 5f, Tweede lid

De leden van de SGP-fractie danken de regering voor het vastleggen van de bewaartermijn voor gegevens en vragen daarover enige verdere uitleg. De termijn voor 180 dagen dient volgens de regering twee doelen: leges innen en misbruik voorkomen. Welke van deze twee gronden bepaalt vooral dat de termijn van 180 dagen is gekozen en hoe komt men tot die 180 dagen, zo vragen de voornoemde leden.

Artikel 5f, Derde lid

Artikel I, wijzigingsonderdeel E

Artikel II